

Riadenie financií

Program

- **Riadenie financií**
 - Finančné riadenie
 - Finančná analýza-1
 - Finančná analýza-2

Finančné riadenie

Program

- **Finančné riadenie**
 - Základné otázky
 - Súvaha
 - Zdroje financovania
 - Aktíva
 - Výkaz ziskov a strát
 - Výkaz cash flow
 - Typy financovania
 - Finančné ciele
 - Finančné riadenie

Základné otázky

■ Základné otázky

- Odkiaľ získať finančné zdroje pre činnosť podniku?
- Aká je optimálna štruktúra týchto zdrojov?
- Ako najefektívnejšie použiť získané finančné zdroje?
- Aké vstupy výroby v podniku potrebujeme a aké výstupy je možné očakávať?
- Aké reálne peňažné toky plynú do podniku a aké plynú z podniku von?
- Ako rozdeliť hospodársky výsledok podniku?

■ Súvaha

- Poskytuje prehľad o majetku a zdrojoch financovania podniku.
- **Zdroje financovania členíme na:**
 - **Vlastné zdroje**-patria vlastníkom podniku a sú tvorené vkladmi alebo vlastnou činnosťou podniku (napr. zisk)
 - **Cudzie zdroje**-patria bankám, vlastníkom podnikových obligácií, dodávateľom a iným. Je možné ich tvoriť aj internými presunmi kapitálu v podniku (napr. rezervy).
- **Majetok delíme na:**
 - **Dlhodobovo viazaný**-investičný majetok. Odpisovaný softvér, stroje, budovy, vstupujú do hodnoty výrobku postupne.
 - **Krátkodobovo viazaný**-obežný majetok vstupuje do hodnoty výrobku jednorázovo.

Zdroje financovania

■ Zdroje financovania

- **Vlastné zdroje-vlastné imanie:**
 - Základné imanie (vlastné akcie a vlastné obchodné podiely)
 - Kapitálové fondy (napr. emisné ážio)
 - Fondy zo zisku (napr. Zákonný rezervný fond)
 - Výsledok hospodárenia minulých rokov
 - Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie
- **Cudzie zdroje-záväzky:**
 - Rezervy
 - Záväzky (krátkodobé a dlhodobé)
 - Bankové úvery a výpomoci

■ Aktíva

- **Neobežný majetok:**
 - Dlhodobý nehmotný majetok (software, oceníteľné práva)
 - Hmotný majetok (budovy, stavby, stroje, zariadenia, dopravné prostriedky, pozemky, porasty, zvieratá)
 - Dlhodobý finančný majetok (dlhodobé cenné papiere a podiely)
- **Obežný majetok:**
 - Zásoby
 - vstupy (materiál, suroviny, náhradné diely)
 - výstupy (hotové výrobky, nedokončená výroba)
 - Krátkodobé a dlhodobé pohľadávky (voči odberateľom, zamestnancom)
 - Finančné účty (peňažné prostriedky v pokladni, na bežných a vkladových účtoch v bankách, krátkodobé cenné papiere)
- **Ostatné aktíva**

Výkaz ziskov a strát

- **Výkaz ziskov a strát**

- **Prehľad nákladov, výnosov a hospodárskych výsledkov**

- Náklady, výnosy a hospodársky výsledok z hospodárskej činnosti podniku (Core Business)
 - Náklady, výnosy a hospodársky výsledok z finančných operácií podniku
 - Mimoriadne náklady a výnosy
 - Daň z príjmu
 - Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia

Výkaz cash flow

- **Výkaz cash flow**

- Eviduje na jednej strane príjmy a na druhej strane výdavky podniku (len reálne peňažné toky)
- Spôsob výpočtu:
Cash flow=hospodársky výsledok
+ Odpisy
+(-) Zmena aktív (prírastok aktív znamená úbytok CF)
+(-) Zmena záväzkov (úbytok záväzkov znamená úbytok CF)

Typy financovania

- **Typy financovania**
 - **Vlastné financovanie**
 - Zvyšuje vlastné imanie podniku.
 - **Cudzie financovanie**
 - Zvyšuje cudzie zdroje podniku.
 - **Financovanie z preskupenia zdrojov**
 - Cudzie zdroje sa menia na vlastné a naopak.
 - **Interné financovanie**
 - Zdroje sa tvoria vo vnútri podniku (jeho vlastnou činnosťou).
 - **Externé financovanie**
 - Zdroje pochádzajú od subjektov mimo podniku (bánk, štátu, vlastníkov podniku a pod.).

Finančné ciele

- **Hlavné finančné ciele**

- Maximalizácia zisku
- Maximalizácia trhovej hodnoty firmy

- **Čiastkové finančné ciele**

- **Solventnosť**
 - Schopnosť uhrádzať záväzky.
- **Likvidita**
 - Miera schopnosti transformovať majetok na peniaze a uhrádzať nimi záväzky.
- **Rentabilita**
 - Relatívne vyjadrenie ziskovosti firmy.
- **Stabilita**
 - Stabilná štruktúra aktív a pasív.

Finančné riadenie

- **Finančné riadenie**

- Finančné rozhodovanie
 - Prijímanie investičných rozhodnutí
 - Prijímanie rozhodnutí o financovaní podniku
- Finančné plánovanie
- Finančné analýzy
- Finančná kontrola
- Organizovanie finančných procesov
- Medzinárodný finančný manažment

Finančná analýza-1

- **Finančná analýza-1**
 - Analýza majetkovej štruktúry
 - Analýza kapitálovej štruktúry
 - Analýza cash flow
 - Analýza finančných ukazovateľov
 - Analýza trhovej hodnoty
 - Analýza „ex-ante“

Finančná analýza

■ Finančná analýza

- Ohodnotenie minulosti, súčasnosti a predpokladanej budúcnosti finančného hospodárenia firmy.
- **Základné materiály pre uskutočnenie finančnej analýzy sú:**
 - Súvaha
 - Výkaz ziskov a strát
 - Výkaz cash flow
- **Skladá sa zo šiestich krokov:**
 - Analýza majetkovej štruktúry
 - Analýza kapitálovej štruktúry
 - Analýza cash flow
 - Analýza finančných ukazovateľov
 - Analýza trhovej hodnoty
 - Analýza „ex-ante“-predikcia finančnej budúcnosti firmy

Analýza majetkovej štruktúry

- **Analýza majetkovej štruktúry**

- **Posudzujeme**

- Vzťah investičného a obežného majetku (ukazovatele intenzity).
 - Obrátkovosť resp. viazanosť aktív (ukazovatele aktivity).
 - Ukazovatele investičnej a odpisovej politiky.

Analýza majetkovej štruktúry

▪ Analýza majetkovej štruktúry

– Intenzita

- Intenzita všeobecne
- Intenzita neobežného majetku
- Intenzita obežného majetku
- Intenzita zásob

– Aktivita-obrátkovosť

- Obrátka celkových aktív
- Obrátka stálych aktív
- Obrátka zásob
- Obrátka pohľadávok

– Aktivita-viazanosť

- Doba obratu zásob
- Doba obratu pohľadávok
- Doba splácania záväzkov
- Doba splácania záväzkov v obchodnom styku

Intenzita

■ Vzorce

- Intenzita všeobecne=časť majetku/celkový majetok
- Intenzita neobežného majetku=neobežný majetok/celkový majetok
- Intenzita obežného majetku=obežný majetok/celkový majetok
- Intenzita zásob=zásoby/celkový majetok

Aktivita-obrátkovosť

■ Vzorce

- Obrátka celkových aktív= $\text{tržby} / \text{priemerný stav aktív}$
- Obrátka stálych aktív= $\text{tržby} / \text{priemerný stav stálych aktív}$
- Obrátka zásob= $\text{tržby resp. náklady realizovanej výroby} / \text{priemrný stav zásob}$
- Obrátka pohľadávok= $\text{tržby} / \text{priemerný stav pohľadávok}$

Aktivita-obrátkovosť

■ **Vzorce**

- Obrátka celkových aktív= $\text{tržby} / \text{priemerný stav aktív}$
- Obrátka stálych aktív= $\text{tržby} / \text{priemerný stav stálych aktív}$
- Obrátka zásob= $\text{tržby resp. náklady realizovanej výroby} / \text{priemrný stav zásob}$
- Obrátka pohľadávok= $\text{tržby} / \text{priemerný stav pohľadávok}$

Aktivita-viazanosť

■ Vzorce

- Doba obratu zásob= $\frac{\text{priemerný stav zásob}}{\text{tržby}} = \frac{\text{priemerný stav zásob}}{\text{celkové náklady}} / 365$
- Doba obratu pohľadávok= $\frac{\text{priemerný stav pohľadávok}}{\text{tržby}} / 365$
- Doba splácania záväzkov= $\frac{\text{priemerný stav krátkodobých záväzkov}}{\text{náklady}} / 365$
- Doba splácania záväzkov v obchodnom styku= $\frac{\text{priemerný stav záväzkov v obchodnom styku}}{\text{výrobná spotreba}} / 365$

Analýza majetkovej štruktúry

- **Analýza majetkovej štruktúry**
 - Ukazovatele investičnej a odpisovej politiky
 - Stupeň opotrebenia HM
 - Stupeň odpísania HM
 - Miera rastu
 - Ukazovatele zadĺženosti
 - Koeficient zadĺženosti
 - Miera finančnej samostatnosti
 - Ukazovateľ krytia úrokov
 - Pomer prevádzkových príjmov a dlhov

Investičná a odpisová politika

■ Vzorce

- Stupeň opotrebenia $HM = \frac{\text{kumulované odpisy } HM}{\text{priemerný stav } HM \text{ v } OC}$ (obstarávacia cena)
- Stupeň odpísania $HM = \frac{\text{priemerný stav } HM(OC) - \text{oprávky}}{\text{priemerný stav } HM(OC)}$
- Miera rastu = netto investície / odpisy $HM = (>1)$

Zadĺženie

■ Vzorce

- Koeficient zadĺženosti= $\text{cudzí kapitál} / \text{celkový kapitál}$
- Miera finančnej samostatnosti= $\text{vlastný kapitál} / \text{celkový kapitál}$
- Ukazovateľ krytia úrokov= $\text{zisk pred zdanením} + \text{úroky} / \text{úroky} = (>3)$
- Pomer prevádzkových príjmov a dlhov= $\text{cash flow} / \text{dlhy}$

Analýza kapitálovej štruktúry

- **Analýza kapitálovej štruktúry**
 - Ukazovatele viazanosti
 - Doba obratu vlastného kapitálu
 - Doba obratu celkového kapitálu
 - Likvidita
 - Likvidita 1. stupňa-Cash Ratio
 - Likvidita 2. stupňa-Acid Test Ratio
 - Likvidita 3. stupňa-Current Ratio
 - Rentabilita
 - ROA-Return On Assets
 - ROE-Return On Equity
 - **ROS-Rentabilita tržieb**
 - Rentabilita nákladov

Viazanosť

- **Vzorce**

- Doba obratu vlastného kapitálu= $\frac{\text{priemerný stav vlastného kapitálu}}{\text{tržby}} \cdot 365$
- Doba obratu celkového kapitálu= $\frac{\text{priemerný stav celkového kapitálu}}{\text{tržby}} \cdot 365$

■ **Vzorce**

- Likvidita 1. stupňa-Cash Ratio=pohotové peňažné prostriedky (finančný majetok)/krátkodobé záväzky (krátkodobý cudzí kapitál, krátkodobé dlhy)
 - Hodnoty od 0,2 do 0,5
- Likvidita 2. stupňa-Acid Test Ratio=pohotové peňažné prostriedky+krátkodobé pohľadávky/krátkodobé záväzky
 - Hodnoty okolo 1
- Likvidita 3. stupňa-Current Ratio=obežné aktíva-dlhodobé pohľadávky+prechodné účty aktív/krátkodobé záväzky
 - Hodnoty od 2 do 2,5
 - Hodnota 2 = tzv. bankové pravidlo

Rentabilita

■ Vzorce

- ROA-Return On Assets= $\frac{\text{čistý zisk} + \text{úroky} \cdot (1 - \text{sadzba dane z príjmu})}{\text{aktíva spolu}}$
- ROE-Return On Equity= $\frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastný kapitál}}$
 - Za normálnu hodnotu sa považuje hodnota 0,25-0,20
- ROS-Rentabilita tržieb= $\frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}}$
- Rentabilita nákladov= $\frac{\text{čistý zisk}}{\text{náklady}}$

Cash flow

■ Cash flow

- Vyjadruje zmenu stavu peňažného fondu za určité obdobie.
- **Druhy Cash Flow:**
 - Cash Flow I-vyjadruje zmenu stavu čistého pracovného kapitálu
 - Cash Flow II-vyjadruje zmenu stavu čistého peňažného majetku
 - Cash Flow III-vyjadruje zmenu stavu čistých pohotových peňažných prostriedkov
- **Pri každom druhu možno sledovať:**
 - Prevádzkový cash flow-zachytáva zmeny fondu v dôsledku bežnej prevádzky podniku
 - Celkový cash flow-zachytáva všetky zmeny fondu
 - Bilančný cash flow-využíva sa v pomerových ukazovateľoch finančnej analýzy podniku

Analýza cash flow

- **Analýza cash flow**

- Ukazovatele

- CFO-Cash Flow from Operations-prevádzkový cash flow
 - CFROI-Cash Flow Return On Investment-cash flow návratnosti investícií

■ Definícia

- CFO-Cash Flow from Operations (Prevádzkový cash flow)
- CF-Cash Flow= súčasná hodnota budúcich čistých výnosov
- CFO-vyjadruje, v akom rozsahu sa odlišuje Cash Flow buď od Prevádzkového alebo Čistého príjmu (dohliada nad kvalitou výnosov podniku).
- Podnik má problémy s CF, ak je CFO menej ako 1, alebo ak má dlhšie obdobie klesajúcu tendenciu.

■ Vzorec

- $CFO\ 1 = \frac{\text{prevádzkový príjem} + \text{bezhotovostné výdavky} - \text{bezhotovostné tržby}}{\text{prevádzkový príjem}}$
- Vyjadruje podiel hotovosti na prebiehajúcich činnostiach.
- $CFO\ 2 = \frac{\text{prevádzkový príjem} + \text{bezhotovostné výdavky} - \text{bezhotovostné tržby}}{\text{čistý príjem}}$
- Ukazuje vplyv transakcií, ktoré nesúvisia s prevádzkou.

■ **Definícia**

- CFROI-Cash Flow Return On Investment (Cash flow návratnosti investícií)
- CF-Cash Flow= súčasná hodnota budúcich čistých výnosov
- IRR-Internal Rate of Return (Vnúťorná miera výnosnosti)
- CFROI-obyčajne počítaný na ročnej báze a porovnáva sa s inflačne upravenými kapitálovými nákladmi, aby sa zistilo, či obrat podniku prevyšuje jeho kapitálové náklady.
- CFROI je aproximácia priemernej skutočnej IRR zárobkov firmy na všetky jej prevádzkové aktíva.
- Inflačne upravený CFROI sa počíta z opakujúceho sa toku CF po zdanení, ktorý je tvorený vzrastajúcim základom opotrebovaných i neopotrebovaných aktív spoločnosti.

Analýza finančných ukazovateľov

▪ Analýza finančných ukazovateľov

– Ukazovatele

- ROI-Return on Investment-návratnosť investícií
- ROE-Return on Equity-návratnosť vlastného imania
- **ROCE-Return on Capital Employed-návratnosť využitého kapitálu**
- EBIT-Earnings Before Interest and Tax-prevádzkový zisk pred odpočítaním úrokov a daní
- EBITDA-Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization-prevádzkový zisk pred odpočítaním úrokov, daní a odpisov
- EVA-Economic Value Added-ekonomická pridaná hodnota
- WACC-Weighted Average Cost of Capital-priemerné náklady investovaného kapitálu
- IRR-Internal Rate of Return-vnútoraná miera výnosnosti
- NOPAT-Net Operating Profit After Tax-čistý prevádzkový zisk po zdanení

- **Definícia**

- ROI-Return on Investment (Návratnosť investícií)

- **Vzorce**

- $ROI 1 = \text{zisk po zdanení} / \text{aktíva}$

- $ROI 2 = \text{zisk po zdanení} + \text{úroky} * (1 - \text{daňová sadzba}) / \text{aktíva}$

- **Poznámky**

- Miera, v akej ROI prekračuje investovanú hodnotu kapitálu, závisí od:
 - Dĺžky projektu (dlhší-väčšie prevýšenie)
 - Postupu prevodu kapitálu (menšia časť prevedená do účtovníctva-väčšie prevýšenie)
 - Miera znehodnotenia použitá v účtovníctve (rýchlejšia ako rovnomerná-zvyšuje ROI)
 - Časového rozdielu medzi vynaložením investícií a ich nahradením prijatými peňažnými prostriedkami (väčší rozdiel-vyššia ROI)
 - Miery rastu nových investícií (rýchlejšie rastúca spoločnosť-nižšia ROI)

ROE

- **Definícia**
 - ROE-Return on Equity (Návratnosť vlastného imania)
- **Vzorec**
 - $ROE = \frac{\text{zisk po zdanení}}{\text{účtovná hodnota vlastného imania}}$

- **Definícia**

- ROCE-Return on Capital Employed (Návratnosť využitého kapitálu)
- Udáva efektívnosť a ziskovosť investičného kapitálu spoločnosti.
- Mal by byť vyšší ako úrok, za ktorý si kapitál spoločnosť požičala.
- EBIT-Earnings Before Interest and Tax (Prevádzkový zisk pred odpočítaním úrokov a daní)

- **Vzorec**

- $ROCE = \text{EBIT} / \text{celkové aktíva-závazky}$
- $ROCE = \text{prevádzkový zisk} / \text{vlastné finančné zdroje}$

EBIT

- **Definícia**

- EBIT-Earnings Before Interest and Tax (Prevádzkový zisk pred odpočítaním úrokov a daní)

- **Vzorec**

- $EBIT = \text{prevádzkové výnosy} - \text{prevádzkové náklady}$

EBITDA

- **Definícia**

- EBITDA-Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization (Prevádzkový zisk pred odpočítaním úrokov, daní a odpisov)
- EBIT-Earnings Before Interest and Tax (Prevádzkový zisk pred odpočítaním úrokov a daní)

- **Vzorec**

- $EBITDA = EBIT + \text{odpisy}$

- **Definícia**

- EVA-Economic Value Added (Ekonomická pridaná hodnota).
- HV-Hospodársky výsledok

- **Vzorec**

- $EVA = \text{čistý prevádzkový HV} * \text{daň } 19\% - \text{náklady na finančný kapitál}$

■ Definícia

- WACC-Weighted Average Cost of Capital (Priemerné náklady investovaného kapitálu)
- TF-Total Financing = predstavuje súčet trhovej hodnoty financovania cudzích zdrojov a vlastného kapitálu.
- %, ktoré predstavuje mieru vyjadrujúcu návratnosť investovaného kapitálu.
- Návratnosť investícií musí byť vyššia ako WACC.

■ Vzorec

- $WACC = \frac{\text{cudzíe zdroje}}{\text{TF} \cdot \text{náklady na cudzie zdroje} \cdot \text{daň}} + \frac{\text{vlastný kapitál}}{\text{TF} \cdot \text{náklady na vlastný kapitál}}$

■ **Definícia**

- IRR-Internal Rate of Return (Vnútrotná miera výnosnosti)
- Je diskontná sadzba, pri ktorej sa NPV toku budúcich výnosov rovná 0.
- Počíta zlomovú mieru návratnosti, pri ktorej sa hodnota výstupného kapitálu rovná hodnote prílevu kapitálu.
- Pod touto sadzbou investície vykazujú pozitívne NPV a nad ňou negatívne.
- NPV-Net Present Value (Čistá súčasná hodnota) = v peňažných jednotkách, vyjadruje tok budúceho cash flow diskontovaného určitým percentom do súčasnosti.
- NPV´-použijem úrokovú mieru, pre ktorú sa NPV najviac približuje 0.

■ **Vzorec**

- $IRR = \text{pôvodná úroková miera} + \frac{NPV}{(NPV - NPV')} * (\text{nová úroková miera} - \text{pôvodná úroková miera})$

NOPAD

- **Definícia**

- NOPAT-Net Operating Profit After Tax (Čistý prevádzkový zisk po zdanení)
- NOPAD je prevádzkový zisk po zdanení, dôležitý pre výpočet EVA.
- EBIT-Earnings Before Interest and Tax (Prevádzkový zisk pred odpočítaním úrokov a daní)
- EVA-Economic Value Added (Ekonomická pridaná hodnota)

- **Vzorec**

- $\text{NOPAD} = \text{EBIT} - \text{dane}$

Analýza trhovej hodnoty

- **Analýza trhovej hodnoty**
 - Ukazovatele
 - Vzťah kurzu a zisku
 - Zisk na jednu akciu
 - Kurz akcie
 - Dividendový výnos
 - Market-to-Book-Ratio

Trhová hodnota

■ Vzorce

- Vzťah kurzu a zisku=trhová cena akcie/zisk na jednu akciu.
 - Priaznivý výsledok je od 6 do 20.
- Zisk na jednu akciu=HV za účtovné obdobie/# akcií
- Kurz akcie=trhová cena akcie/nominálna hodnota akcie
- Dividendový výnos=devidenda na akciu/trhová cena akcie
- Market-to-Book-Ratio=súčet trhových cien akcií/účtovná hodnota vlastného imania

Analýza „ex-ante“

- **Analýza „ex-ante“**
 - Ukazovatele
 - Koeficient samofinancovania
 - Cash flow v % tržieb
 - ROI-Return On Investments
 - Doba splácania dlhu

■ Vzorce

- Koeficient samofinancovania=vlastné imanie/celkové aktíva
- Cash flow v % tržieb=bilančný cash flow/tržby
- ROI-Return On Investments=zisk po zdanení+úroky (1-daňová sadzba)/celkové aktíva
- Doba splácania dlhu z CF=krátkodobé+dlhodobé záväzky-finančný majetok/bilančný cash flow

Finančná analýza-2

Program

- **Finančná analýza-2**
 - Finančná analýza
 - Analýza majetku, kapitálu, výnosov a nákladov
 - Štruktúra majetku
 - Štruktúra kapitálu
 - Štruktúra výnosov a nákladov
 - Analýza pomerových ukazovateľov
 - Zadlženosť
 - Likvidita
 - Aktivita
 - Čistý pracovný kapitál
 - Rentabilita
 - Produktivita
 - Nákladovosť
 - Finančné zdravie organizácie

Finančná analýza

- **Finančná analýza**

- Analyzuje predchádzajúce obdobie.
- Hodnotí finančné ukazovatele výkonnosti, ktoré patria k minulosti.
- Výsledky finančnej analýzy slúžia ako podklad k finančnému plánovaniu a vypracovaniu finančného plánu na budúce obdobie.

Analýza majetku, kapitálu, výnosov a nákladov

- **Analýza majetku, kapitálu, výnosov a nákladov**
 - Štruktúra majetku
 - Zdroj: súvaha-aktíva
 - Štruktúra kapitálu
 - Zdroj: súvaha-pasíva
 - Štruktúra výnosov a nákladov
 - Zdroj: výkaz ziskov a stát

Analýza pomerových ukazovateľov

- **Analýza pomerových ukazovateľov**
 - **Zadĺženosť**
 - Zadĺženosť
 - Miera finančnej samostatnosti
 - **Likvidita**
 - Likvidita 1. stupňa
 - Likvidita 2. stupňa
 - Likvidita 3. stupňa
 - **Čistý pracovný (prevádzkový) kapitál**
 - **Aktivita-viazanosť**
 - Doba obratu pohľadávok
 - Doba obratu záväzkov
 - Doba obratu zásob
 - **Aktivita-obrátkovosť**
 - Obrátka pohľadávok
 - Obrátka záväzkov
 - Obrátka zásob

Analýza pomerových ukazovateľov

- **Analýza pomerových ukazovateľov**
 - **Rentabilita**
 - ROCE-rentabilita použitého kapitálu
 - ROS-prevádzková rentabilita tržieb
 - AUR-miera využitia aktív
 - **Produktivita**
 - Produktivita práce
 - Tržby na zamestnanca
 - Podiel pridanej hodnoty na výkonoch
 - Prietočnosť
 - **Nákladovosť**
 - Celková nákladovosť výnosov

Zadĺženosť

■ Definícia

- Ukazovatele zadĺženosti slúžia na monitorovanie štruktúry finančných zdrojov podniku, t.j. rozsahu použitia vlastného a cudzieho kapitálu.
- Podiel vlastných a cudzích zdrojov ovplyvňuje finančnú stabilitu podniku.
- Vysoký podiel vlasných zdrojov zabezpečuje podniku stabilitu, nezávislosť, pri ich nízkom podiele je podnik labilný, výkyvy na trhu a zneistenie veriteľov môžu mať vážne dôsledky.

■ Zdroj

- Súvaha

■ Vzorec

- $\text{Zadĺženosť} = \text{cudzí kapitál} / \text{celkový kapitál} * 100$
- $\text{Miera finančnej samostatnosti} = \text{vlastný kapitál} / \text{celkový kapitál} * 100$

■ Poznámka

- Známe je **zlaté pravidlo vertikálnej kapitálovej štruktúry** označované ako **zlaté pravidlo financovania**, podľa ktorého má byť pomer vlastných a cudzích zdrojov približne 1:1.
- Veritelia preferujú nízku mieru zadĺženosti.
- Za prijateľné sa spravidla považuje 70 % podiel cudzieho kapitálu.
- Zadĺženosť nad 70% sa považuje za rizikovú.

■ **Definícia**

- Likvidita je pojem, ktorý vyjadruje rýchlosť, akou organizácia riadi svoje peňažné prostriedy.
- Likvidita je schopnosť podniku uhrádzať svoje záväzky.
- Ukazovatele likvidity informujú o platobnej schopnosti, t.j. likvidite podniku.
- Porovnáva obežné likvidné aktíva (najčastejšie finančný majetok a krátkodobé pohľadávky) s obežnými pasívami.
- Klasické stupne likvidity merajú schopnosť kryť krátkodobé dlhy krátkodobým majetkom.
- Likvidita sa viaže na dlhšie obdobie.

■ **Zdroj**

- Súvaha

Likvidita

■ Vzorec

- Likvidita 1. stupňa (bežná)=peniaze/krátkodobé cudzie zdroje
- Likvidita 2. stupňa (okamžitá)=obežné aktíva-zásoby/krátkodobé cudzie zdroje
- Likvidita 3. stupňa (celková)=obežné aktíva/krátkodobé cudzie zdroje

■ Poznámka

- Bežná likvidita: 0,2-0,5
- Okamžitá likvidita: 1
- Celková likvidita: 1,5-2,5, 2=bankové pravidlo

Čistý pracovný kapitál

▪ Definícia

- O likvidite vypovedá aj ukazovateľ-**čistý pracovný kapitál (working kapital)-prevádzkový kapitál**.
- Z pohľadu likvidity vyjadruje určitú „bezpečnostnú rezervu“ pre zabezpečenie platobnej schopnosti podniku.
- Táto rezerva krytá dlhodobými zdrojmi však môže vyvolávať vyššie nároky na cenu financovania prevádzkových potrieb podniku.

▪ Zdroj

- Súvaha

▪ Vzorec

- Čistý pracovný kapitál=krátkodobý majetok-krátkodobé cudzie zdroje

Čistý pracovný kapitál

▪ Zlaté bilančné pravidlo

- Vyžaduje, aby zdrojom krytia dlhodobého majetku (DM) boli dlhodobé zdroje krytia (DZ), t.j. aby finančný zdroj nebol k dispozícii kratšie ako je viazanosť majetkovej súčasti, na krytie ktorej slúži.
- **Vzťah medzi DM a DZ môže byť trojaký:**
 - $DM < DZ$, resp. $DM - DZ < 0$ podnik je prekapitalizovaný
 - $DM > DZ$, resp. $DM - DZ > 0$ podnik je podkapitalizovaný
 - $DM = DZ$, resp. $DM - DZ = 0$ majetok podniku je optimálne financovaný

Čistý pracovný kapitál

▪ Zlaté bilančné pravidlo

- Z bilančnej rovnováhy, ktorá musí byť v súvahe zachovaná, vyplýva, že tieto vzťahy majú vplyv aj na krátkodobý majetok a jeho financovanie. Krátkodobý majetok (KM) by mal byť krytý najmä krátkodobými zdrojmi (KZ). Rozdiel medzi KM a KZ sa nazýva čistý pracovný kapitál (ČPK). Inak povedané, ČPK predstavuje prebytok krátkodobého majetku nad krátkodobými zdrojmi, teda tú časť krátkodobého majetku, ktorá je financovaná dlhodobými zdrojmi. Pre zápornú hodnotu ukazovateľa ČPK sa používa termín nekrytý dlh (ND).
- **Platia tieto vzťahy:**
 - $KM > KZ$, resp. $OM - KZ > 0$ ČPK > 0
 - $KM < KZ$, resp. $OM - KZ < 0$ ČPK < 0 (nekrytý dlh)
 - $KM = KZ$, resp. $OM - KZ = 0$ ČPK $= 0$

■ Definícia

- Ukazovatele aktivity vyjadrujú **viazanosť majetku** (resp. záväzkov) podniku, alebo využitie majetku v transformačnom procese.
- **Viazanosť** predstavuje dobu, počet dní, počas ktorých príslušná majetková položka zotrváva v podniku.
- Ukazovatele aktivity sa snažia kvantifikovať efektívnosť hospodárenia podniku so svojim majetkom, inými slovami, ako účinne podnik využíva svoj majetok.
- Primerané využitie je podmienkou vyváženej finančnej situácie.
- Ukazovatele doby obratu vyjadrujú koľko dní trvá, kým sa príslušná položka majetku speňaží vo forme tržieb a je tržbami obnovená.
- Ukazovateľ doby obratu charakterizuje, za akú dobu sa výraz v čitateli pomerného čísla obráti.

■ Zdroj

- Súvaha/výkaz ziskov a strát

Aktivita-viazanosť

■ Vzorec

- Doba obratu pohľadávok v dňoch= $\text{pohľadávky} \times 365 / \text{predaj na faktúru}$
- Doba obratu záväzkov v dňoch= $\text{krátkodobé záväzky} / \text{nákup na faktúru}$
- Doba obratu zásob v dňoch= $\text{zásoby} / \text{náklady na predaný tovar}$
(NPT+spotreba materiálu a energie+služby)

■ Poznámka

- Optimálne je, ak v čase podnik vykazuje klesajúce hodnoty doby obratu zásob.

Aktivita-obrátkovosť

■ Definícia

- Obrátka pohľadávok vyjadruje časový interval v ktorom odberatelia zaplatia spoločnosti svoje pohľadávky.
- Obrátka záväzkov vyjadruje časový interval v ktorom spoločnosť má zaplatiť svoje záväzky.
- Obrátka zásob vyjadruje časový interval v ktorom spoločnosť môže spotrebovať ročnú potrebu materiálu držaného na sklade.

■ Vzorec

- Obrátka pohľadávok=ročné tržby na faktúru/priemerný stav pohľadávok
- Obrátka záväzkov=ročné nákupy na faktúru/priemerný zostatok záväzkov
- Obrátka zásob=ročné náklady na predaný tovar/priemerný zostatok tovaru na sklade

Rentabilita

Rentabilita = zisk pred úrokmi a zdanením (prevádzkový zisk (EBIT)) / niečo (vložený kapitál, tržby, zamestnanci ...)

Rentabilita

- **Definícia**

- Ukazovatele rentability charakterizujú zhodnotenie kapitálu vloženého do podnikania alebo efektívnosť činnosti podniku.

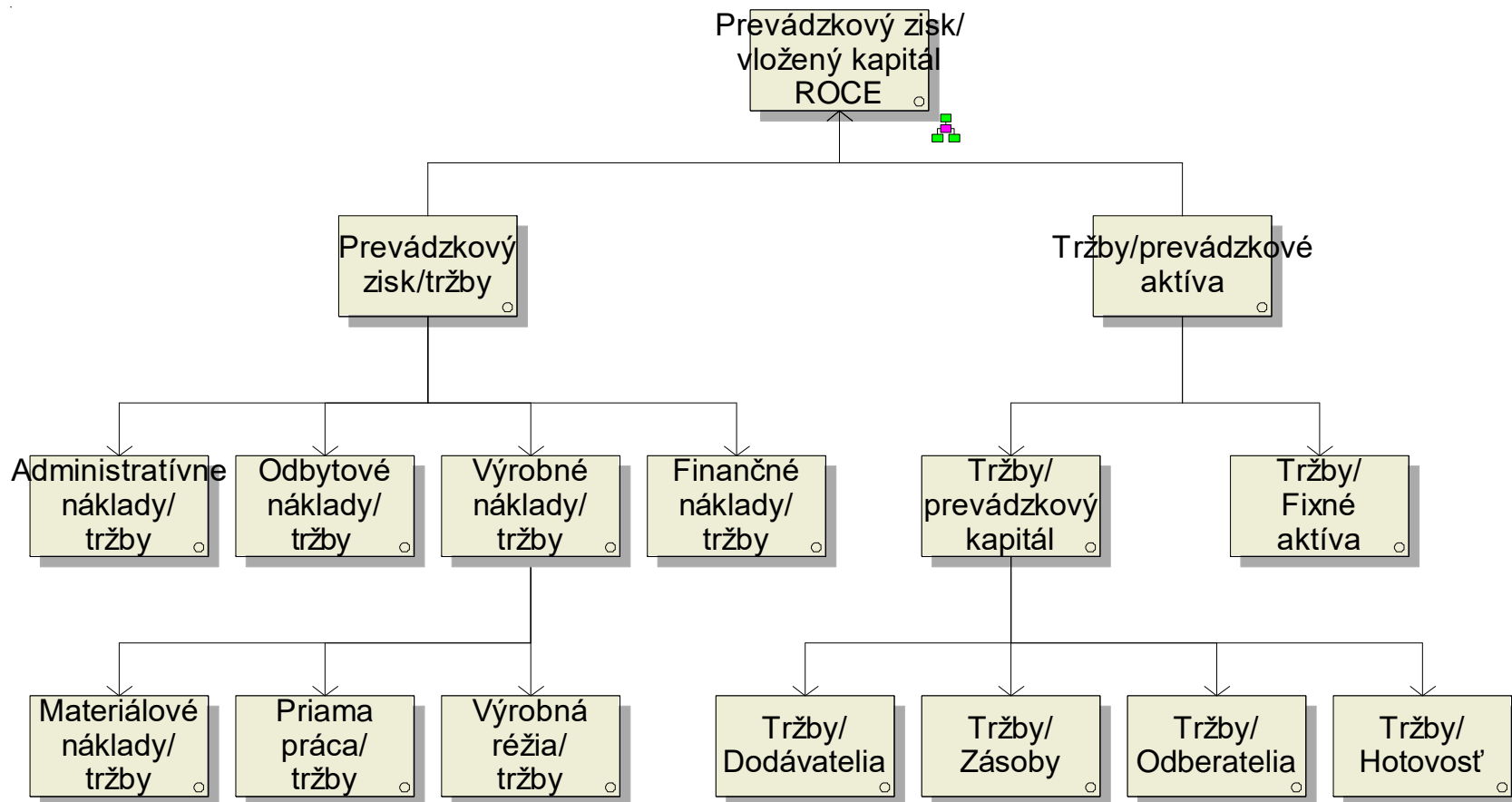
- **Zdroj**

- Výkaz ziskov a strát/súvaha

- **Vzorec**

- Rentabilita použitého kapitálu $ROCE = \text{prevádzkový HV(EBIT)} / \text{použitý kapitál}$
- Prevádzková rentabilita tržieb $ROS = \text{prevádzkový HV(EBIT)} / \text{tržby}$
- Miera využitia aktív $AUR = \text{tržby} / \text{použitý kapitál}$
- **$ROCE = ROS * AUR$**

Rentabilita

Rentabilita

- **Poznámka**

- ROCE: 2-5%.
- Ak je hodnota ROCE neuspokojivá, existujú dve stratégie na zlepšenie výkonnosti podniku:
 - Zlepšiť rentabilitu tržieb (ROS) znížením nákladov alebo zvýšením cien.
 - Zlepšiť využitie aktív podniku a tak lepšie využiť kapitál (AUR).

Produktivita

Produktivita = ako úspešne využívame fyzické zdroje -
pracovníkov, výrobné zariadenia, materiál

Produktivita = výstup/vstup

Produktivita=pridaná hodnota/niečo

Produktivita

- **Definícia**

- Produktivita práce je schopnosť práce vytvárať za jednotku času určité množstvo úžitkových hodnôt pri daných výrobných podmienkach.
- Jej úroveň je významným ukazovateľom vyspelosti podniku.

- **Zdroj**

- Výkaz ziskov a strát

- **Vzorec**

- Produktivita práce=pridaná hodnota/počet zamestnancov
- Tržby na zamestnanca=tržby/počet zamestnancov
- Podiel pridanej hodnoty na výkonoch=pridaná hodnota/výkony
- Produktivita-prietočnosť=pridaná hodnota/prevádzkové náklady

Nákladovosť

- **Definícia**

- Nákladovosť výnosov-pomocou tohto ukazovateľa sa hodnotí nákladová náročnosť výnosov, t.j. koľko nákladov bolo potrebné vynaložiť na dosiahnutie jednej koruny výnosov.

- **Zdroj**

- Výkaz ziskov a strát

- **Vzorec**

- Celková nákladovosť výnosov= $\frac{\text{celkové náklady}}{\text{celkové výnosy}}$

- **Poznámka**

- Hodnota ukazovateľa môže byť:
 - väčšia ako 1-výsledkom hospodárenia je strata
 - menšia ako 1-výsledkom hospodárenia je zisk

Finančné zdravie organizácie

- **Kedy je organizácia finančne zdravá**
 - Dosahuje primeranú návratnosť vloženého kapitálu.
 - Dosahuje zisk.
 - Zabezpečuje finančné zdroje.
 - Riadi cyklus prevádzového kapitálu.

Ďakujem za pozornosť

RNDr. Marta Krajčiová

konzultantka Business Process Management

e-mail: mail@krajciova.sk

mobil: +421 911 556 331

web: www.krajciova.sk

blog: martakrajciova.blogspot.com

blog: martaknihy.blogspot.com

blog: martaznalosti.blogspot.com

blog: martaseminare.blogspot.com

blog: martasloboda.blogspot.com